

LO - Samfunnspolitisk avdeling

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Deres referanse:
Vår referanse: 24/00002-104
Vår dato: 07.03.2024

Høringsvar-Et jevnere utdanningsløp

Ekspertgruppas mål var å både «gi en oversikt over kunnskapen på området og vurderinger av hvilke endringer som bør gjøres i utdanningssystemet for å redusere sosiale forskjeller, øke sosial mobilitet og bidra til at flere gjennomfører utdanningsløpet med et kompetansebevis som kvalifiserer til et arbeidsmarked i endring».

To aktuelle problemstillinger som utvalget skisserer, er:

- Hva er de viktigste årsakene til at barn med ulik sosial bakgrunn deltar, trives og presterer ulikt i utdanningsystemet?
- Hvilke yrkesgrupper og tjenester i og rundt barnehager, skoler og SFO kan bidra til å redusere sosiale forskjeller og øke sosial mobilitet gjennom utdanningsløpet?

FO deler utvalgets syn på at for å hindre frafall i videregående opplæring og utenforskap for unge voksne så er det viktig at innsatsen settes inn så tidlig som mulig og at det derfor er viktig å satse på barnehage og skole.

Hva er lav sosial bakgrunn?

Ekspertutvalgets målgrupper er barn fra familier med lav sosialbakgrunn. FO savner en diskusjon rundt hva de legger i begrepet «lav sosial bakgrunn». Hva er det er ved denne bakgrunnen som gjør at barn gjør det dårligere enn barn fra familier med «høy sosialbakgrunn».

Hvordan du lykkes i skolen er av stor betydning for hvordan du får det senere i livet. Forskning viser at barn som lever i familier med store levekårsutfordringer og barn under omsorg av barnevernet påvirker skoleresultat og øker risiko for frafall i videregående og arbeidsliv. Vi vet at det er mange grunner til at barn ikke lærer og har det bra på skolen. Det kan være forhold i hjemmet, forhold ved det enkelte barn, klasse- og skolemiljøet og i noen tilfelle en kombinasjon av flere av disse. Det stilles

store krav til lærens kompetanse og i de senere årene har det også vært stort fokus på å styrke denne kompetansen. Samtidig har det ikke vært tilsvarende fokus på det psykososiale læringsmiljøets betydning.

FO mener utvalget burde ha diskutert dette i rapporten og lagt det til grunn for anbefalingene. FO vurderer at anbefalingene i stor grad handler om de pedagogiske grepene de foreslår, har et veldig individuelt fokus knytta til det enkelte barn. Utvalget synes å være lite opptatt av det sosiale læringsmiljøet rundt barnet og ikke minst tiltak knytta til foreldresamarbeid.

Ekspertgruppas sammensetning

FO registrerer at utvalget er sammensatt av forskere. Vi reagerer på at verken ansatte i skolen, i barnehager, fra deres utdanninger eller fra fagorganisasjoner er representert i utvalget. Det mener vi også i stor grad preger sluttproduktet. Vi registrerer at utvalget har hatt begrensa anledning til å bestille utredninger og at de derfor har begrensa seg til tre. FO stiller spørsmålstegn med hvorfor akkurat disse tre?

Hovedanbefalinger

Ekspertgruppa kommer med 6 hovedanbefalinger. FO velger og ikke gå inn i de ulike anbefalinger, men registrere at det fra ulike fagmiljøer rettes kritikk mot særlig forslaget om mer voksenstyrt lek i barnehagen. Vi mener at i det videre arbeidet er viktig at departementet forholder seg til kritikken som er reist.

FO er imidlertid mer opptatt av hvorfor akkurat utvalget har landet på disse 6 anbefalingene. I den forbindelse etterlyser vi anbefalinger som retter seg mer mot det psykososiale læringsmiljøet. Ekspertgruppa viser til at arbeidet deres til dels er overlappende med ekspertgruppa om barn i fattige familier, som leverte sin rapport «En barndom for livet» i oktober 2023. Dette utvalget hadde også forslag knytta til skole - blant annet om å styrke laget rundt eleven.

FO er undrende til at dette forslaget ikke tas opp igjen av dette utvalget. I stedet skriver Ekspertgruppa at når det gjelder innslaget av andre yrkesgrupper i skolen, har ikke de noen forslag. Det begrunner de med at tida har vært for knapp til å kartlegge dagens situasjon på en god måte. Videre at det heller ikke finner god og evidensbasert forskning. Det beste forslaget Ekspertgruppa har på dette området er derfor å oppfordre myndighetene til å legge opp til at «eventuelle myndighetsinitierte intervensjoner som innebærer flere yrkesgrupper i skolen, må utformes på en slik måte at det er pilotprosjekter som kan testes og evalueres i ettertid.» FO er enig i at dette er et område hvor det er for lite forskning. Samtidig så er det ulike forsøke på gang som utvalget kunne ha sett på og vist. Blant annet prosjektet forskningsprosjektet Sosialveiledning i skolen (SoVei)¹.

Foreldre /hjem samarbeid

FO reagerer også på at det ikke er noen forslag som retter seg mot barnehage/skole og hjem samarbeid. Vi mener at foreldres engasjement knytta til barnas skoleprestasjoner burde ha vært tematisert. Mange foreldre kan ha et negativt forhold til skolen eller føle seg underlegne og derfor trekker seg unna. Å trekke foreldre med å vise at deres engasjement og anerkjennelse, er viktig for at barn bli motivert for å lære.

¹ https://www.ntnu.no/documents/10293/1338675346/Nyhetsbrev_SoVei_2-23_red01.pdf/eceb97ff-6a9e-d282-f5b3-588a12c6d2c1?t=1695108954374

Med vennlig hilsen